

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-06-000 110
Бања Лука, 7.9.2006. године

У ИМЕ НАРОДА!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Желимира Барића, као предсједника вијећа, те Обрена Бужанина, мр Велка Икановића, Војислава Димитријевића и Фикрета Кршлаковића, као чланова вијећа, уз учешће Мире Шормаз Трифковић као записничара, у кривичном предмету против оптужених В. Ђ., Р. С. и Ц. Ц., због кривичног дјела тешко убиство из члана 149. став 1. тачка 3. у вези са чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама: адвоката др М. М. из Б. Л. и Д. С. из Т., као бранилаца оптуженог В. Ђ., оптуженог Р. С. лично и његовог браниоца, адвоката Д. Л. из Д., те адвоката Д. Р. из Д., као браниоца оптуженог Ц. Ц., изјављеним на пресуду Окружног суда у Добоју број К-16/05 од 9.3.2006. године, након одржане јавне сједнице вијећа, у присуству Замјеника Републичког тужиоца Бранке Милошевић, оптуженог В. Ђ. и његових бранилаца др М. М., адвоката из Б. Л. и Д. С., адвоката из Т., оптуженог Р. С. и његовог браниоца Д. Л., адвоката из Д., а у одсуству уредно обавјештених оптуженог Ц. Ц. и његовог браниоца, адвоката Д. Р. из Д., дана 7.9.2006. године донио је

ПРЕСУДУ

Дјелимичним уважавањем жалби оптуженог Р. С., те жалби браниоца овог оптуженог и бранилаца оптужених В. Ђ. и Ц. Ц., преиначава се у правној оцјени дјела, а у односу на оптужене В. Ђ. и Р. С., и у одлуци о казни, пресуда Окружног суда у Добоју број К-16/05 од 9.3.2006. године, тако што се радње оптужених, за које су оглашени кривим том пресудом, правно квалификују као кривично дјело убиство из члана 127. став 1. Кривичног законика Републике Српске, у вези са чланом 23. истог закона, те се за наведено кривично дјело оптужени осуђују на казну затвора и то: оптужени В. Ђ. у трајању од 10 (десет) година, оптужени Р. С. у трајању од 8 (осам) година и оптужени Ц. Ц. у трајању од 7 (седам) година, у које казне им се урачунава вријеме проведено у притвору почев од 12.12.2002. године, па надаље, а оптуженом Ц. Ц. се изриче и мјера безбједности обавезног психијатријског лијечења и чувања у здравственој установи.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Добоју број К-16/05 од 9.3.2006. године оглашени су кривим В. Ђ., Р. С. и Ц. Ц. због кривичног дјела тешко убиство из члана 149. став 1. тачка 3. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) у вези са чланом 23. истог закона, те осуђени на казну затвора и то оптужени В. Ђ. у трајању од дванаест година, оптужени Р. С. у трајању од десет година и оптужени Ц. Ц. у трајању од седам година, у коју казну им је урачунато вријеме проведено у притвору почев од 12.12.2002. године па надаље. Оптуженом Ц. Ц. је у смислу одредбе члана 58. став 1. КЗ РС изречена мјера безбједности обавезног психијатријског лијечења и чувања у здравственој установи. Оптужени В. Ђ. је обавезан да плати трошкове кривичног поступка у износу од 1.032,50 КМ, док су оптужени Р. С. и Ц. Ц. ослобођени трошкова плаћања кривичног поступка на основу одредбе члана 98. став 4. ЗКП-а. Од оптуженог Р. С. је одузет пиштољ у смислу одредбе члана 62. став 1. КЗ РС, а општеђени Ј. Д. и Н. су са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Против те пресуде жалбе су, благовремено, изјавили: адвокати др М. М. из Б. Л. и Д. С. из Т., као браниоци оптуженог В. Ђ., због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона, те адвокат Д. Л. из Д., као бранилац оптуженог Р. С., због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, оптужени Р. С. лично, без назначења жалбеног основа побијања пресуде али из образложења жалбе произлази да је жалбени основ погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, те адвокат Д. Р. из Д., као бранилац оптуженог Ц. Ц., због битних повреда одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији. Приједлог жалби оптуженог В. Ђ. је првенствено да се преиначењем побијане пресуде овај оптужени ослободи оптужбе или да се та пресуда укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду. У жалбама изјављеним у корист оптуженог С. такође је садржан приједлог да се преиначењем првостепене пресуде овај оптужени ослободи оптужбе, а као супсидијарно су постављени и приједлози да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду, или да се првостепена пресуда преиначи у погледу правне квалификације дјела и одлуке о казни. Жалба браниоца оптуженог Ц. Ц. предлаже да се првостепена пресуда преиначи тако што ће се овај оптужени ослободити оптужбе, или тако што ће се огласити кривим за кривично дјело учествовање у тучи те му изрећи знатно нижа, ублажена казна или преиначи у погледу одлуке о казни изрицањем мање казне затвора за дјело за које је оглашен кривим, или пак да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Код наведених жалбених приједлога оптужени В. Ђ. и Р. С., те њихови браниоци су остали и на сједници другостепеног вијећа овог суда.

Одговори на жалбе нису поднесени.

Замјеник Републичког тужиоца је писмено предложила да се жалбе одбију као неосноване, а такав приједлог је поновљен и на сједници другостепеног вијећа овог суда.

Испитујући побијану пресуду у границама жалбених разлога и по службеној дужности у смислу одредбе члана 376. став 1. Закона о кривичном поступку, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Приговори свих жалби, сведени на заједнички именилац, у суштини се свODE на неподјелено и изричито исказано становиште манифестовано у тврдњи да оптужени нису починили кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 3. КЗ РС, у вези са чланом 23 истог закона, за које су оглашени кривим побијаном пресудом, те на тврдњу да је та пресуда резултат погрешне примјене кривичног закона у правној оцјени радњи оптужених критичног догађаја на неправилно утврђеној чињеничној основи. При томе су, према становишту жалби, почињене и битне повреде одредаба кривичног поступка у поступку доношења и писмене израде побијане пресуде. Надаље, приговори који су заједничка карактеристика свих жалби се огледају и у тврдњи о неприхватљивом методолошком приступу у оцјени доказа при чему се апострофира непринципјелност у оцјени доказа у зависности од тога да ли су докази на штету или корист оптужених, и пристрасност на штету оптужених кроз фаворизовање доказа који подржавају оптужницу.

Специфичности аргумената жалби изнесених у прилог израженом становишту (да оптужени нису починили кривично дјело за које су оглашени кривим побијаном пресудом), су условљене разликама које су оптужени испољили у својој одбрани изјашњавајући се у погледу оптужби за дјело које им се ставља на терет, а коју одбрану жалбе сваког од оптужених слиједе. Тако аргументи жалбе браниоца оптуженог В. Ђ. подржавају тезу која овог оптуженог потпуно дистанцира од физичког обрачуна у коме је смртоносне повреде задобио оштећени С. Д., уз тврдњу да се тај догађај испред кафане одвијао паралелно са физичким сукобом који је овај оптужени имао у кафани са Н. Ђ., па тиме и није могао истовремено учествовати у оба сукоба која се одвијала истовремено на различитом простору. Жалбе оптуженог Р. С. и његовог браниоца садрже аргументе у којима се подржава тврдња одбране да се судјеловање овог оптуженог у инкриминисаном догађају своди искључиво на смиривање сукоба који су се одвијали између оптуженог В. Ђ. и оштећеног Н. Ђ. (један сукоб) и између оптуженог Ц. Ц. и оштећеног С. Д. (други сукоб) и раздвајање учесника сукоба. И коначно, жалба браниоца оптуженог Ц. Ц., слиједећи његову одбрану током поступка, не спорећи да се овај оптужени физички сукобио са оштећеним С. Д., указује на одсуство узрочне везе између удараца које је у том сукобу овај оптужени задао оштећеном, и задобијених повреда код оштећеног које су проузроковале његову смрт, а ово с обзиром на начин ударања и локацију задатих удараца по тијелу оштећеног (ударци рукама у предјелу главе и леђа).

Аргументима жалби наведених у прилог изнијетих тврдњи, није доведена у питање правилност утврђења побијане пресуде да су у повређивању оштећеног учествовала сва тројица оптужених, дјелујући као саизвршиоци. Такав закључак побијане пресуде је резултат врло широке и пажљиве садржајне анализе проведених доказа и исказа у одбрани оптужених. Докази на којима се

побијана пресуда заснива и по оцјени овог суда представљају поуздану основу за наведени закључак првостепене пресуде да је смрт оштећеног С. Д. последица саизвршилачког дјеловања свих оптужених у наношењу смртоносних повреда. Ту се првенствено имају у виду искази свједока В. Ј., В. Ћ., Б. Ј. и Б. М., и искази у одбрани оптужених Р. С. и Ц. Ц. у међусобној повезаности, те у повезаности са другим provedеним доказима, а посебно налазом и мишљењем вјештака судске медицине у погледу карактера повреда које су проузроковале смрт оштећеног и механизма наношења тих повреда. Вриједносни значај исказа наведених свједока аргументима жалбе није доведен у сумњу јер је побијана пресуда кроз образложење дала прихватљиве разлоге из којих је јасно видљиво да је вјеродостојност исказа свједока била предмет брижљиве оцјене од стране суда. При томе су на правилан начин идентификована и расвјетљена питања од одлучујућег значаја за оцјену и вјеродостојност исказа и то прије свега питање просторне и временске могућности уочавања чињеница од стране свједока, о којима се изјашњавају, те међусобне усаглашености исказа у погледу чињеница важних за утврђивање одлучних чињеница, као и питање у погледу одређених недоследности у исказима. Образложење које је дато у разлогима пресуде за оцјену вјеродостојности свједочења, која потврђују да су сви оптужени учествовали у радњи извршења дјела (задавали ногама ударце оштећеном по разним дијеловима тијела док је био у лежећем положају) прихвата овај суд као мјеродавно образложење. Тиме, без упоришта остаје тврдња жалби бранилаца оптуженог В. Ћ. да се физички обрачун у коме је оштећени Д. задобио смртоносне повреде дешавао истовремено са физичким сукобом овог оптуженог и Н. Ћ., и на различитим мјестима, као и тврдња оптуженог С. да се његово дјеловање своди искључиво на смиривање сукоба и раздвајање учесника тих сукоба. Надаље, код чињенице да су оптужени поступали као саизвршиоци (о чему је пресуда дала валидно образложење), без значаја је приговор жалбе оптуженог Ц. Ц. којим представља да смртоносне повреде оштећеног нису настале од удараца које му је он задао.

Из наведених разлога овај суд налази да нема мјеста жалбеним приговорима који су утемељени на тврдњи о погрешној чињеничној основи првостепене пресуде, и недостацима образложења таквог облика који би манифестовали битну повреду одредаба кривичног поступка. Неоснована је и тврдња жалбе браниоца оптуженог Ц. Ц. о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка у облику прекорачења оптужбе на штету овог оптуженог, јер тврдња жалбе о проширењу инкриминисаног дјеловања оптуженог у изреци пресуде у односу на оптужницу, нема упоришта у садржају чињеничног описа оптужнице и побијане пресуде. Надаље, суд је у смислу одредбе члана 317. став 2. ЗКП-а овлаштен да на главном претресу користи ранији исказ оптуженог, уколико се на том претресу оптужени одредјелио на начин одбране ћутањем, па се не може прихватити као основана тврдња жалбе браниоца оптуженог В. Ћ., да је побијана пресуда противно закону заснована и на исказима оптуженог Ц. Ц. датим у претходном поступку.

Међутим, жалбе бранилаца оптужених оправдано указују на то да је на чињенично стање утврђено на главном претресу и уграђено у чињенични опис изреке побијане пресуде, погрешно примјењен закон када су радње оптужених, којима су извршили убиство оштећеног С. Д., правно оцјењене као тешки облик

убиства извршеног при безобзирном насилничком понашању предвиђеног одредбом члана 149. став 1. тачка 3. КЗ РС.

Наиме, на теоријском плану побијана пресуда правилно идентификује карактеристике понашања која се могу подвести под појам безобзирног насилничког понашања као квалификаторну околност овог облика убиства. Међутим у примјени тог појма на конкретан случај, погрешно закључује да понашање оптужених, које је претходило убиству оштећеног Д. има карактер безобзирног насилничког понашања. Наиме, подлогу за закључак о постојању ове квалификаторне околности, према датим разлозима побијане пресуде, првостепени суд налази у претходно испољеном насилничком понашању оптуженог В. Ђ. у сукобу са оштећеним Н. Ђ., затим у радњама повређивања свједока Б. Ј. од стране оптужених Ђ. и С., те начину наношења повреда оштећеном Д., а касније и наношењу повреда Б. М. од стране оптуженог Ђ. Када се има у виду да из чињеничног описа у изреци побијане пресуде произлази да је до сукоба између оптуженог В. Ђ. и оштећеног Н. Ђ. дошло након пријекора који је оштећени Н.1 као власник угоститељског објекта упутио оптуженом В. због непримјереног понашања госта М. С. (који је сједио за столом оптуженог В. Ђ.), те да је до физичког сукоба између оптуженог Ц. Ц. и оштећеног С. Д., унутар угоститељског објекта, дошло када се оптужени Ц. испријечио испред Д. и повукао га за јакну у тренутку док је овај напуштао објекат, након чега је оштећени Д. ударио Ц. и оборио га на под гдје се настављају тући, онда је неодржив правни закључак те пресуде по коме се такво понашање квалификује као безобзирно насилничко понашање. Ово из разлога што тај појам подразумјева насиља која се врше из објести и нису мотивисана неком другом побудом осим жељом за демонстрацијом силе кроз грубо и бахато понашање починиоца (с једне стране), те насиља која по карактеру, с обзиром на начин извршења дјела и употребљено средство, превазилазе уобичајену мјеру насиља. Понашања оптужених кроз објективну манифестацију описаних радњи у изреци пресуде, на које пресуда указује у образложењу имају карактеристике насилничког, и по оцјени овог суда, а посебно када се има у виду понашање према свједоку Б. Ј., међутим када се имају у виду интензитет и испољени облици насиља која су претходила смртосном повређивању оштећеног, те околности које су утицале на испољавање таквог понашања, онда нема реалног основа за закључак да су та понашања безобзирног насилничког карактера и мотивисана афирмацијом моћи оптужених на безобзиран начин. Коначно, насилничко понашање испољено према свједоку Б. М. се дешава након смртосног повређивања оштећеног С. Д., па осим тога што нема карактер безобзирности, оно је ирелевантно с аспекта оцјене правне квалификације дјела, и због чињенице што се дешава након извршеног убиства.

Из наведених разлога овај суд је уважавањем жалби бранилаца оптужених преиначио првостепену пресуду у правној оцјени дјела, тако што су инкриминисане радње оптужених, правно оквалификоване као саизвршилаштво у извршењу кривичног дјела убиства у основном облику предвиђеног чланом 127. став 1. у вези са чланом 23. Кривичног законика Републике Српске, који законик је био на снази у вријеме извршења кривичног дјела.

Одлуку о казни овај суд је испитао у вези са приговорима жалби бранилаца оптужених, те налази основаним приговор жалби бранилаца оптужених В. Ђ. и Р. С. заснован на тврдњи да у изреченој казни овим

оптуженим нису у пуној мјери дошле до пуног изражаја олакшавајуће околности које је на њиховој страни нашао првостепени суд и на које се позива у образложењу побијане пресуде. Ради тога је у односу на ове оптужени првостепена пресуда преиначена и у одлуци о казни тако што је оптуженом В. Ђ. изречена казна затвора у трајању од 10 година а оптуженом Р. С. казна затвора у трајању од 8 година.

Насупрот томе, неутемељен је приговор жалбе браниоца оптуженог Ц. Ц. којим тврди да је казна затвора од 7 година, која је изречена овом оптуженом, престрого одмјерена те да није еквивалентна степену његове кривичне одговорности. Увјерење овог суда је да су наведене казне у сразмјери са тежином почињеног кривичног дјела (посматрано кроз запријеђену казну за то дјело, начин извршења и последице) и степеном кривичне одговорности оптужених (степен смањења урачунљивости и евентуални умишљај у односу на последицу дјела), а кроз разлике у висини изречених казни затвора је дошао до изражаја и допринос сваког од оптужених у извршењу дјела, посматрано кроз реално предузете радње у инкриминисаном догађају. Изречене затворске казне оптуженим представљају потребну мјеру казне да би се остварили захтјеви законом прописане сврхе кажњавања, како у васпитном дјеловању на оптужене да у будуће не чине кривична дјела, тако и у превентивном дјеловању према другима с циљем одвраћања од вршења кривичних дјела.

Уз изречену казну затвора оптуженом Ц. Ц. је изречена мјера безбједности обавезног психијатријског лијечења и чувања у здравственој установи, у смислу одредбе члана 59. став 1. Кривичног законика Републике Српске, с обзиром на утврђење да је кривично дјело починио у стању битно смањене урачунљивости, а да је на темељу психијатријског вјештачења утврђена потреба за лијечењем и чувањем оптуженог у здравственој установи ради отклањања опасности од вршења тежих кривичних дјела.

На основу изложеног овај суд је дјелимичним уважавањем жалби бранилаца оптужених и оптуженог Р. С. лично, а у смислу одредбе члана 387. став 1. ЗКП-а преиначио првостепену пресуду на начин описан у изреци ове пресуде, у погледу правне оцјене дјела, а у односу на оптужене В. Ђ. и Р. С., и у одлуци о казни, док је у преосталом дијелу првостепена пресуда остала неизмјењена.

Записничар
Мира Шормаз Трифковић

Предсједник вијећа
Желимир Барић